

**Методичні рекомендації для вчителів української мови та літератури
щодо підготовки учнів 8-х класів до виконання тесту
моніторингового дослідження з української мови (культура мовлення)**

Моніторингове дослідження щодо вивчення рівня сформованості навичок з культури мовлення учнів 8-х класів відбудеться **27 листопада 2014 року**.

Мета дослідження – одержання об’єктивної інформації про рівень сформованості навичок з культури мовлення учнів 8-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва.

Тестування відбудеться в письмовій формі і триватиме 45 хвилин. Перед початком тестування учень отримає тестовий зошит і бланк відповідей.

Відповіді учень повинен записувати в бланку відповідей кульковою ручкою з чорнилом насиченого чорного кольору. Тестовий зошит можна використовувати як чернетку.

Для кожного класу буде запропоновано два варіанти тестових зошитів.

Тестовий зошит містить 23 завдання, що спрямовані на перевірку різних рівнів пізнавальних дій.

Тестові завдання складено відповідно до чинної програми з української мови («Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання, 5–9 класи»/К., 2012). Тематично завдання тестового зошита охоплюють навчальний матеріал з культури мовлення (складовою мовної змістової лінії), що вивчається протягом 5–7-х і 8-го (до проведення тестування) класів.

Розподіл завдань за навчальними темами та рівнем складності подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл завдань за навчальними темами

Зміст навчального матеріалу	Кількість завдань	Кількість завдань за рівнем складності		
		легкі	оптимальні	складні
Синтаксис	6	3	2	1
Лексикологія Фразеологія	6	1	2	3
Морфологія	11	2	8	1
Усього	23	6	12	5

У тесті оцінюється рівень сформованості навичок з культури мовлення за темами:

1. Синтаксис:

- уживання словосполучень, у яких допускаються помилки у формі залежного слова;
- використання звертань у певних ситуаціях мовлення;
- синоніміка словосполучень різної будови;
- правильне вживання форм присудка при підметі, вираженому словосполученням або складноскороченим словом.

2. Лексикологія. Фразеологія:

- редагування текстів (речень) із лексичними помилками;
- доречне використання вивчених лексичних мовних засобів;
- використання синонімів, зокрема і фразеологічних.

3. Морфологія

- запобігання помилкам у визначенні роду іменників;
- правильне вживання в мовленні вищого і найвищого ступенів порівняння прикметників, прислівників;
- правильне вживання кількісних числівників з іменниками у всіх відмінках;
- уживання числівників для позначення дат, часу (годин);
- уживання займенників для зв'язку речень у тексті;
- правильне вживання дієприслівників;
- особливості вживання деяких прийменників з іменниками;
- прийменники-синоніми як засіб милозвучності мови;
- редагування текстів (речень) із граматичними помилками.

У тесті використано завдання закритої форми:

1. З вибором однієї правильної відповіді.
2. На встановлення відповідності.

1. Завдання закритої форми з **вибором однієї правильної відповіді** містить формулювання завдання та п'ять варіантів відповіді, з яких тільки ОДНА правильна. Правильну відповідь учень повинен вписати до бланка, позначивши її так:

Зразок позначення правильної відповіді на бланку:

А	Б	В	Г
		×	

УВАГА! Якщо учень позначив у бланку відповідь неправильно, то він може виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову.

Зразок виправлення відповіді на бланку:

А	Б	В	Г
✖	×		

Приклади завдань

1. Слово **рахувати** у відповідній формі на місці пропуску слід ужити в усіх реченнях, ОКРІМ
 - А Олександра уміє швидко ... навіть без калькулятора.
 - Б Тато завжди ... гроші, не відходячи від каси
 - В Класний керівник ... , що ми переможемо в конкурсі.
 - Г Учитель ... учнів, відсутніх на першому уроці.
2. Граматично правильно побудовано словосполучення
 - А спинилися перед їми
 - Б зустрілися з ними
 - В прийшли до їх
 - Г звільнили них
3. Потребує редагування речення
 - А Дякуючи Дмитрові, який ретельно підготувався до змагання, ми посіли перше місце.
 - Б Задовольняючи численні прохання читачів, видавці видрукували додатковий наклад роману.
 - В Розуміючи важливість конкурсу, класний керівник призначив додаткові репетиції.
 - Г Підбиваючи підсумки уроку, учні поміркували про значення щойно вивченої теми.

2. Завдання *на встановлення відповідності (утворення логічних пар)* складається з основи та низки альтернатив (варіантів відповідей), розміщених у дві колонки. Колонка ліворуч містить перелік вихідних умов (слів, словосполучень, речень), позначених цифрами. До цих умов учень має відшукати відповідь, позначену буквою у другій колонці праворуч. Школярам необхідно порівняти матеріал лівої та правої колонок й утворити правильні логічні пари. **Учень має пам'ятати, що твердженню з лівої колонки відповідає тільки ОДИН варіант відповіді з правої колонки. Одна відповідь у правій колонці завжди залишається зайвою.**

Утворивши логічні пари (цифра – буква), необхідно в таблицях відповідей до завдань у бланку на перетині відповідних колонок (цифра – буква) поставити позначки так:

Приклад завдання:

Зразок позначення правильної відповіді на бланку:

1. Доберіть применник до кожного словосполучення

<i>Применники</i>	<i>Словосполучення</i>
1 через	А економіст ... (освіта)
2 з	Б ходити ... (малина)
3 за	В відпустка... (хвороба)
4 у	Г посібник ... (географія)
	Д працювати... (вихідний день)

	А	Б	В	Г	Д
1			✗		
2				✗	
3	✗				
4					✗